

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים לפני כב' השופט דוד מינץ

09 אפריל 2014

ת"צ 55256-01-13

בעניין: 1. סימה פרידמן
2. צבי פנחס פרידמן

ע"י ב"כ עוה"ד ישעיהו אברהם ומשה כרמל

המבקשים

נ ג ד

מגן דוד אדום בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד כנרת שרגא ויחיאל וינרוט

המשיבים

חקיקה שאוזכרה:

פקודת המסים (גביה): סע' 4, 12 ט'

חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2003), תשס"ג-2002

תקנות המסים (גבייה) (קביעת הוצאות מרביות), תשע"א-2011

פקודת הנוזיקין [נוסח חדש]: סע' 63

חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979

חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006: סע' 4(א)(1), 8, 9(א), 9(ב)

תקנות המסים (גביה) (קביעת הוצאות שהוצאו בנקיטת אמצעי אכיפה), תשנ"ג-1993

חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981

תקנות מגן דוד אדום (אגרות הסעת חירום באמבולנס), תשס"ו-2006

פסק דין

הרקע לבקשה וטענות המבקשים

1. המבקשים עתרו לאישור תובענה כייצוגית כנגד המשיבה בטענה כי היא גבתה תשלום בגין הוצאות גביה וביצוע עיקולים בניגוד לדין. במסגרת הבקשה נתבקש גם לקבוע כי הקבוצה, אשר בשמה תוגש התביעה, תכלול את כל מי שהמשיבה גבתה ממנו תשלום במהלך השנתיים

שקדמו למועד הגשת הבקשה, אשר כלל חיוב בגין אחת או יותר מהפעולות שפורטו על ידה מבלי שהיא רשאית לעשות זאת או שהיא גובה סכומים גבוהים יותר ממה שמותר לה לגבות לפי הדין.

2. התביעה העומדת בבסיס הבקשה היא תביעתם הפרטית של המבקשים, בני זוג, אשר נזקקו לשירותיה של המשיבה לפינוי מבקשת 1 מביתה באמבולנס של המשיבה לבית החולים ביום 5.01.07. המבקשים טענו כי הם לא שילמו עבור שירות זה בסכום בטעות כי התשלום בגין השירות יבוצע על ידי קופת החולים בו המבקשת מבוטחת. לטענתם, מכתב דרישה מהמשיבה נשלח אליהם ביום 17.11.08 ובעקבותיו הם פנו לקופת החולים וחשבו שבכך העניין הוסדר. אולם בחלוף כשלוש שנים וחצי, ביום 4.07.12, התדפק על דלת ביתם אדם שהציג עצמו כגובה מטעם המשיבה והודיע להם במפתיע כי במידה והם לא ישלמו את החוב על אתר, הוא יבצע עיקולים, תוך שהוא מציג בפניהם כתב הרשאה לתפיסת מיטלטלין לפי [סעיף 4 לפקודת המסים \(גביה\)](#) (להלן: "הפקודה"). באותה עת טפח חובה של המבקשת כלפי המשיבה מסך של 372 ₪ במקור לסך של 1,439 ₪, כשסך של 944 ₪ מתוך סכום זה היה בגין "הוצאות". לאחר דין ודברים ובשל חששם מביצוע העיקול, המבקשים הסכימו לשלם סך של 1,239 ₪ לאחר שהמשיבה הסכימה להפחית 200 ₪ מסכום החוב. קופת החולים סרבה להחזיר סכום זה למבקשים, ולאחר פניותיהם למשיבה לקבלת פירוט ה"הוצאות" נאמר להם כי פירוט ההוצאות הוא כך: 251 ₪ בגין מכתבי דרישה; 328 ₪ בגין פעולות חקירה; 131 ₪ בגין עיקול ברישום; 64 ₪ בגין עיקול בבנקים; ו-194 ₪ בגין משלוח התראה לפני הוצאת מעוקלים (כל הסכומים כוללים הצמדה וריבית).

3. בתביעתם טענו המבקשים כי המשיבה גובה כספים בניגוד לדין: הן בשל העובדה שהיא חייבה אותם על פעולות שכלל לא ביצעה; הן בשל העובדה שהיא חייבה אותם בגין פעולות שאין היא רשאית לגבות בגינן; הן בשל העובדה שהיא חייבה אותם בסכומים העולים על הסכומים שהיא רשאית לגבות על פי דין; והן בשל העובדה שהיא גובה ריבית והצמדה בגין פעולות גביה, עוד בטרם בוצעו פעולות אלה בפועל.

4. המבקשים ציינו כי במשך שנים המשיבה גבתה את הכספים המגיעים לה באמצעות הגשת תביעות כספיות ונקיטת הליכי הוצאה לפועל, ואולם לאחר שהתנהלות זו נפסלה על ידי בית המשפט, נקבע כי על המשיבה לפעול לפי הפקודה. בהמשך לכך, הוסדר אופן הגבייה של החובות למשיבה בגין אגרות שירותים בחקיקה, וזאת במסגרת [חוק ההסדרים במשק המדינה \(תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2003\)](#), התשס"ג-2003 (להלן: "חוק ההסדרים") [ובתקנות מגן דוד אדום \(אגרות הסעות חירום באמבולנס\) תשס"ו-2006](#) (להלן: "תקנות מד"א"). בחוק ההסדרים נקבע כי האגרות שמשולמים למשיבה, כולל הצמדות וקנסות, ייגבו על פי הפקודה כאילו היו מס כמשמעותו בפקודה. על אף הוראה זו, בדו"ח ביקורת המדינה

62 לשנת 2011 נמתחה ביקורת על התנהלות המשיבה בנושא גבייה. בין היתר, נכתב בדו"ח כי בחלק מהמקרים גבתה המשיבה תשלומי יתר בניגוד לדין מחייבים שפוננו באמבולנס באמצעות אחד ממשרדי הגבייה המרכזיים שלו. אולם, כפי שארע בעניינם של המבקשים, המשיבה ממשיכה לגבות כספים שלא כדין.

5. המבקשים הצביעו על כך שלפי תקנות המסים (גבייה) (קביעת הוצאות מרביות), תשע"א-2011 (להלן: "התקנות"), מקום בו הופעלו אמצעי אכיפה מכוח הפקודה בשל חוב מס, ניתן להוסיף על החוב את ההוצאות הישירות שהיו כרוכות בהפעלת אמצעי האכיפה, ובלבד שמדובר באמצעי אכיפה שנמנה בתקנות ובכפוף לסכום המקסימום שנקבע לצדם. ברי, כי על פעולות שבוצעו על ידי המשיבה לאחר שתקנות אלו נכנסו לתוקף, היינו יום פרסומן ביום 11.05.11, חלות התקנות, והמשיבה לא הייתה רשאית לגבות בגין הוצאות הגבייה שלה אלא הוצאות בהתאם לתקנות. המבקשים הוסיפו כי מאחר שהגבייה בפועל נעשתה לאחר מועד כניסת התקנות לתוקף, הרי שגם בגין הפעולות שבוצעו לפני מועד כניסת התקנות לתוקף, לא הייתה המשיבה רשאית לגבות אלא לפי התקנות. אין מדובר לטענתם בחקיקה רטרופקטיבית, שכן המועד הקובע הוא מועד פעולת הגבייה בפועל ורק במועד זה נבחנת השאלה האם הסכום שנגבה, נגבה כדין. גם אם המועד הקובע לעניין תחולת התקנות הוא מועד ביצוע הפעולה, הרי שבמשך שנים גבו הרשויות בגין פעולות גבייה סכומים בלתי סבירים, בין היתר בהעדר תקנות הקובעות את סבירות הסכומים. התקנת התקנות החדשות אך הגדירה מהו הסכום הסביר, ולכך יש משמעות גם ביחס לפעולות גבייה הקודמות לתחולתן, שכן למשיבה לא הייתה זכות גם קודם להתקנת התקנות לגבות סכומים בלתי סבירים. בפועל, נטען, כי המשיבה פעלה בניגוד לדין וגבתה מהמבקשים כספים מעל ומעבר לקבוע בתקנות, ומעל לסכומים שהיא הייתה רשאית לגבות גם לפני התקנת התקנות.

6. ביתר פירוט נטען, כי לא היה כל מקום לחייבם בגין עיקול ברישום ומשלוח התראה לפני הוצאת מעוקלים, שכן הפעולות בגינן חויבו בפריט זה לא בוצעו למעט הופעת הגובה בביתם ביום 4.07.12 כאמור - פעולה הנגועה באי-חוקיות, מאחר שלא בוצעו ההליכים שהיה על המשיבה לבצע עובר לנקיטת פעולה זו לפי הוראות הפקודה. בנוסף, לא היה מקום לביצוע פעולת הוצאת מטלטלין באופן מיידי. על כן המשיבה אינה זכאית לגבות בגין פעולה זו תשלום כלשהו. יתרה מזאת, גם אם פעולת העיקול נעשתה כדין, הסכומים שנגבו על ידי המשיבה נגבו שלא כדין, שכן מדובר בסכומים הגבוהים מהסכום שנקבע בתקנות כסכום מקסימאלי, בעוד שהתקנות קובעות כי סכום התשלום בגין עיקול עומד על 163 ₪, כשסכום זה ניתן לגבות בגין "המצאת אזהרה, לרבות על ידי הדבקת מודעה על כוונה לפרוץ לשם תפיסת מעוקלים והוצאתם ואולם לא יגבו הוצאות כאמור אם היה ניתן להמציא את האזהרה במועד שבו בוצע העיקול ברישום". במקרה זה, בוצע העיקול והמצאת האזהרה במסגרת אותה פעולה, ומכאן שהמשיבה הייתה

רשאית לגבות לכל היותר סך של 163 ₪. ברם, המשיבה חייבה בגין ביצוע פעולה זו 116 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית תוך שהיא מצרפת לסכום זה סך של 189 ₪ בגין "התראה לפני הוצאת מעוקלים", ומכאן שהיא גבתה מעבר למה שהותר לה בתקנות. מה גם, שפעולת העיקול בוצעה ביום 4.07.12 והמבקשים שילמו את חובם באותו יום, וברי כי פעולה זו לא יכלה לצבור ריבית והצמדה. למרות זאת, המבקשים חויבו בתשלומי הצמדה וריבית בסך של 15.05 ₪ בגין העיקול ברישום, וסך של 4.75 ₪ בגין התראה לפי הוצאת מעוקלים.

7. טענה נוספת שהייתה בפי המבקשים היא כי המשיבה מחייבת שלא כדין בגין משלוח "מכתבי דרישה". לא זו בלבד, שהגיע אל המבקשים מכתב אחד בלבד, אלא שהתקנות קובעות סכום של 15 ₪ לכל מכתב דרישה, לכל היותר, וזאת רק בכפוף לכך שזו הייתה העלות בפועל. בעניין זה ציינו המבקשים כי עלות שליחת מכתב בדואר רגיל היא כ-2 ₪ ועלות ההדפסה אינה עולה על שקל אחד נוסף. חיובם ב-197 ₪ הינו, אפוא, בלתי סביר ומנוגד לדין.

8. בדומה לכך, לא היה מקום לחייבם בגין "פעולות חקירה". המבקשים ציינו כי אין להם כל מידע על פעולות החקירה שבוצעו על ידי המשיבה לטענתה, ואולם לא היה כל צורך בביצוע פעולת חקירה במקרה זה. המבקשת פונתה כאמור באמצעות אמבולנס מביתה בו היא מתגוררת במשך שנים ועד היום, וכאשר רצתה המשיבה לדרוש ממנה תשלום בגין הפינוי מביתה, לא היה כל צורך בביצוע פעולות לאיתורה. מה גם, שבקשה לשאלתא במשרד הפנים עולה 15 ₪ ולא היה מקום לחייבם בסך של 328 ₪. המבקשים הוסיפו כי ככל שפעולת האיתור בוצעה לאחר כניסת התקנות לתוקפן, הרי שהמשיבה לא הייתה רשאית לגבות תשלום כלשהו בגין פעולות חקירה, שכן לפי הקבוע בתקנות לא ניתן לחייב בגין איתור כתובת של "סרבן" ששמו מופיע באחד המרשמים, ובהם גם מרשם האוכלוסין.

9. כך גם לא היה מקום לחייבם בגין "עיקולי בנקים", שכן לא ידוע למבקשים על עיקול כלשהו שבוצע על ידי המשיבה על חשבון הבנק שלהם, ומבדיקה שערכו בבנק בו מתנהל חשבונם, לא בוצע כל עיקול. המבקשים הוסיפו כי לפי התקנות רשאית המשיבה לגבות בגין עיקול אלקטרוני, ובכלל זה העיקולים המבוצעים כיום על חשבונות בנק, סכום של 8 ₪, ובגין עיקול ידני סך של 15 ₪ בלבד. כך או כך, לא היה מקום לחיוב בסך של 57 ₪ בגין עיקול.

10. המבקשים ציינו כי הם זכאים לקבל השבה של כספם בשל הפרת חובה חקוקה לפי [סעיף 63 לפקודת הנוזיקין](#) [נוסח חדש], לפי [חוק עשיית עושר ולא במשפט](#), התשל"ט-1979 ובשל הפרת חובת תום הלב החלה על רשויות ציבוריות ובשל ביצוע פעולות שנעשו בניגוד לכללי המשפט המנהלי והחוקתי. הם ביקשו, אפוא, שבית המשפט יקבע כדלקמן: (א) כי המשיבה אינה רשאית

לגבות תשלום בשל הוצאות גביה בגין פעולות שננקטו על ידה לצורך גביית אגרת הסעת חירום באמבולנס, סכומים העולים על ההוצאות הישירות שהיו כרוכות בהפעלת אמצעי האכיפה והגביה, או סכומים העולים על ההוצאות המקסימליות הקבועות בתקנות; (ב) שהמשיבה אינה רשאית לגבות תשלום בגין פעולות שאינן מנויות בתקנות; (ג) לקבוע כי פעולות הגבייה הנעשות על ידי המשיבה אינן חוקיות מאחר שהן אינן עולות בקנה אחד עם הוראות הפקודה; (ד) לחייב את המשיבה להשיב לכל חברי הקבוצה את כל הכספים שהיא גבתה מחברי הקבוצה במהלך השנתיים שחלפו מיום הגשת הבקשה בסכומים הגבוהים מהמותר בתקנות בגין התראה לפני הוצאת מעוקלים, עיקול ברישום, עיקולי בנקים ופעולות חקירה; (ה) לחייב את המשיבה בהשבה של הכספים שהיא גבתה עבור הפעולות שהיא לא הייתה רשאית לגבות בגינת תשלום לפי התקנות, ובהשבה של תשלומי הצמדה וריבית שהיא גבתה בגין פעולות גבייה, שמועד החיוב בריבית והצמדה בגין הפעולה קדם למועד ביצוע פעולת הגבייה בפועל; (ו) לחייב את המשיבה בהשבה של כספים ששולמו לה בגין פעולות לעיקול והוצאת מטלטלין שנעשו על ידה שלא כדין ובניגוד לפקודה ולתקנות [פקודת המסים \(גביה\)](#), תשל"ד-1974, ולהשיב כספים שהיא קיבלה בגין פעולות גביית שלא בוצעו על ידה אך נדרש בגינת תשלום.

11. באשר לאישור הגשת התביעה כתובענה ייצוגית, ציינו המבקשים כי בקשתם מקיימת את כל התנאים הנדרשים כדין ובפסיקה לצורך הכרה בתובענה כתובענה ייצוגית. ראשית נטען כי גודלה של הקבוצה מצדיק הכרת התובענה כתובענה ייצוגית, שכן נסיבות העניין מלמדות כי אין מדובר במקרה יחיד אלא בהתנהלותה הקבועה של המשיבה ביחס לכלל החייבים מהם היא גובה אגרה. התשלומים והתעריפים הנקובים במכתב הפירוט ששלחה המשיבה למבקשים, מבוססים על "תעריפון" כללי לפיו פועלת המשיבה, העומד בניגוד להוראות הדין. טפסי המשיבה מלמדים גם הם כי פעילות המשיבה נעשית בניגוד לתקנות, וכפועל יוצא מכך המשיבה מחייבת את כלל החייבים בתשלום שלא כדין. מנתונים שפורסמו בעיתונות על בסיס דיונים בועדה לפניות הציבור של הכנסת עולה כי המשיבה מנהלת הליכי גביה כנגד קרוב לרבע מיליון מטופלים שנזקקו לפינוי לבתי חולים בין השנים 2003-2009. לפי אותם נתונים, כלל החובות בגין אותה תקופה עמד על סך של 300 מיליון ₪, כשלמעלה משליש מסכום זה נגבה בגין הוצאות ושכ"ט עו"ד. המבקשים ציינו כי בהערכה זהירה ניתן לומר כי מספר החייבים שנגדם ננקטו פעולות גביה על ידי המשיבה הוא 30,000, והעמדת הסכום שנגבה שלא כדין על הערכה מינימלית של 300 ₪ תביא למסקנה שלפחות 9 מיליון ₪ נגבו מהציבור שלא כדין. ברי כי רובם המוחלט של החייבים לא ינקוט פעולה כלשהי להשבת הכספים שהם חויבו בהם שלא כדין, וכי גודלה של הקבוצה אינו מאפשר מבחינה מעשית, קיום דיון בו יטלו חלק כלל חברי הקבוצה. התובענה גם מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי חברי הקבוצה ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה.

תשובת המשיבה

12. המשיבה דחתה את טענות המבקשים, הן בכל הנוגע לתביעתם האישית והן בנוגע לבקשתם לאישור התובענה כתובענה ייצוגית. המשיבה ציינה כי היא אינה מקבלת ולו שקל אחד לכיסה מתשלום הוצאות הגביה שמשלמים חייבים, שכן הסכומים משולמים במלואם למשרדי עורכי הדין שהיא נאלצת להפעיל על מנת לנקוט בפעולות גביה כלפי סרבני תשלום. בנסיבות אלו אין לה כל אינטרס להגדיל את שיעור ההוצאות, כי אם להיפך. המשיבה הוסיפה כי סכומי ההוצאות שהיא מחייבת את סרבני התשלום הינם סבירים ותואמים את הוראות הדין. לדבריה, היא אימצה באופן וולונטארי את המגבלות שצוינו בהצעת התקנות עוד טרם הן הפכו למחייבות. לדבריה, יש להבחין בין שתי תקופות שונות שהתובענה מתייחסת אליהן: האחת, "תקופת הגביה הנוכחית", היינו מיום 11.05.11 מועד כניסתן לתוקף של התקנות; השנייה, "תקופת הגביה הראשונה", היינו התקופה שקדמה למועד כניסת התקנות לתוקף.

13. בכל הנוגע לתקופת הגביה הראשונה נטען, כי עם כניסת התקנות לתוקף, ביום 11.05.11 כאמור, המשיבה החלה לגבות את חובותיה לפיהן וחדלה לגבות בהתאם למצב המשפטי הקודם, ויש לראות בכך חדילה כמשמעותה **בסעיף 9(ב) לחוק תובענות ייצוגיות**, התשס"ו-2006 (להלן: "החוק" או "חוק תובענות ייצוגיות"). מה גם, שגבייתה בתקופה זו נעשתה כדין. אין גם מקום לשעות לטענת המבקשים כי התקנות חלות גם על חיובים בגין פעולות גביה שבוצעו לפני מועד פרסום התקנות, שכן משמעות עמדה זו היא החלה רטרואספקטיבית של התקנות ביחס לחובות שגובשו טרם פרסומן, בעוד שלתקנות תחולה אקטיבית. בהתאם להלכה הפסוקה, המועד הקובע לעניין גובה החוב לכל פעולות הגבייה, הוא לכל המאוחר המועד בו התגבש החוב, היינו המועד בו בוצעו הפעילות שהביאו להתגבשותו. מועד זה הוא המועד בו נוצר החיוב והוא המועד הקובע לעניין שיעורו של החוב. לפיכך, מקום שפעולות הגבייה ננקטו קודם ליום 11.05.11, הרי שהדין החל עליהן הוא הדין אשר היה תקף ביום נקיטתן, ולא הדין הנוהג ביום גביית החוב. שינוי החוב לאחר פעולת הגביה מהווה, אפוא, שינוי רטרואספקטיבי. תוצאת קבלת טענת המבקשים גם עומדת בניגוד לעיקרון היסוד לפיו "אין חוטא יוצא נשכר", שכן לשיטתם, חייב ששילם את סכום החוב מיד עם קבלת מכתב הדרישה, ישלם את סכום החוב הקבוע בדרישת התשלום. לעומת זאת, חייב שהתמהמה בביצוע התשלום, אף שידע כי קיים חוב והוא נמנע מלהסדירו כראוי, ובינתיים נכנסו התקנות לתוקף, יהנה מהתשלום המופחת שנקבע בתקנות וזאת גם ביחס לפעולות גביה שהתבצעו לפני כניסת התקנות לתוקף.

14. המשיבה גם ביקשה לדחות את טענת המבקשים כי יש לראות בסכומים הקבועים בתקנות אמת מידה לסבירות התעריפים שניתן היה לגבות עובר לכניסת התקנות לתוקף. לדבריה, בתקופה

שקדמה להתקנת התקנות, הייתה אמת מידה אובייקטיבית לתעריפים הסבירים, והיא הנוסח המוצע של תקנות שפרסם שר האוצר דאז בנימין נתניהו, היינו [תקנות המסים \(גביה\) \(קביעת הוצאות שהוצאו בנקיטת אמצעי אכיפה\)](#) (תיקון), התשס"ד-2004 (להלן: "תקנות נתניהו"), תקנות שלא אושרו בסופו של יום. תקנות אלו פורסמו מתוך מגמה להגביל את סכומי ההוצאות לסכומים סבירים, והמשיבה טענה כי היא פעלה על פיהן. מה גם, שהמבקשים לא הביאו ראשית ראייה לכך שהסכומים שהיא גבתה כהוצאות היו בלתי סבירים.

15. בכל הנוגע לתקופת הגביה הנוכחית טענה המשיבה כי היא פועלת לפי התקנות, ובכלל זה גם בעניינם הפרטי של המבקשים הכלול בתביעתם הפרטית. לטענתה, ההוצאות הישירות שלה אשר כרוכות בהפעלת אמצעי האכיפה, הן לכל הפחות הסכום שהיא נדרשת לשלם למשרדי הגביה כדי שיבצעו את פעולות הגביה. הוצאות הגביה שנגבות מסרבן התשלום מועברות במלואן למשרד הגביה כתשלום בעד ביצוע פעולת הגביה, והן אינן מעשירות את קופתה שלה. המשיבה ציינה כי היא מחייבת את סרבני התשלום בהתאם לתעריפים המרביים הקבועים בתקנות שהינם סכומים נמוכים מאוד, הן באופן אובייקטיבי והן בהשוואה לסכומים הקודמים שרשויות שונות גבו, ואף לסכומים שנקבעו בתקנות נתניהו שבהתאם להן היא פעלה בעבר. מכל מקום, המבקשים לא הביאו ולו ראשית ראייה לכך שסכומים אלה שהיא גובה אינם סבירים. אדרבה, בבקשתם התייחסו המבקשים לסכומים המרביים שנקבעו בתקנות כמשקפים אמת מידה של סבירות.

16. בכך די, אפוא, כדי לדחות את בקשת המבקשים מאחר שאין בתובענה כדי לעורר שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות כלל חברי הקבוצה, וודאי שאין אפשרות סבירה שהן יוכרעו לטובת הקבוצה. עם זאת המשיבה הוסיפה כי גם תביעתם הפרטנית של המבקשים אין בה ממש והמשיבה נהגה כלפיהם כדין. בעניין זה הצביעה המשיבה על כך שכבר במועד מתן השירות הוצאה למבקשת הודעת חיוב בה הובהר לה כי חובת התשלום חלה עליה, ורק לאחר מכן באפשרותה לפנות לקופת חולים ולקבל החזר במידה והיא זכאית לכך. בהמשך, במהלך שנת 2008, משהמבקשת נמנעה מלשלם את החוב, הועברו פרטיה למשרד הגביה של עו"ד דינה פרנקל (להלן: "משרד הגביה"). בהתאם לדרישת המשיבה ביצע משרד הגביה פעולה של אימות נתונים, פעולה הנדרשת עקב מאפיין ייחודי של עבודת המשיבה, לפיו פרטי ההתחייבות של מקבל השירות נמסרים במצב של הסעת חירום ולעיתים, הפרטים מתבססים על דברי מקבל השירות בעל-פה בלבד מבלי שברשותו תעודה מזהה. בהמשך הוציא משרד הגביה ארבעה מכתבי דרישה שהמבקשת התעלמה מהם. במכתב הרביעי ציינה עו"ד פרנקל כי ניתן לה כתב הרשאה לפי [סעיף 4 לפקודת המסים \(גביה\)](#) וכי היא נצטוותה לדרוש מהמבקשת לשלם מיד את חובה. כן הודיעה עו"ד פרנקל למבקשת כי אם לא תמלא אחר דרישת התשלום, ינקטו נגדה פעולות אכיפה אשר היא תאלץ לשאת בעלותן, ובמידה והחוב לא ייפרע יימשכו הליכי הגביה כסדרם לרבות עיקולי

חשבונות בנק, רכב, משכורת וכו'. כן בוצעה פעולת חקירה לבדיקת יכולת כלכלית של המבקשת, פעולה שנדרשת על מנת להתאים את פעולות הגביה הבאות ליכולתו של החייב, ולהימנע מנקיטת פעולות לא אפקטיביות, אשר יפגעו בחייב ללא תועלת בצידם. משהמבקשים המשיכו להתעלם מההתראות ולא שילמו את חובם, נשלחה ביום 25.10.10 הודעת עיקול על נכסי החייבת בבנק הפועלים. כמו כן, ביום 25.08.10 הוצא טופס של עיקול מטלטלין ברישום. כתב הרשאה לגובה המס לפעולה זו ניתן על ידי המשיבה ביום 7.12.10, וביום 15.03.11 הגיע גובה מס לבית המבקשים לצורך ביצוע העיקול ברישום. גובה המס מצא שחצרי המבקשים היו סגורים והוא הדביק על דלת ביתם טופס שבו פירוט החוב, בליווי דרישה לפירעון מיידי של החוב, שאם לא כן יהיה צורך בהמשך הליכי הגביה. בגין כל אחת מפעולות אלו חויבו המבקשים בתשלום בהתאם לתעריף עליו סוכם עם משרד הגביה בהתבסס על "תקנות נתניהו" למעט אותן פעולות שאינן נזכרות באותן תקנות. ביום 4.07.12 הגיע גובה המס בשנית לבית המבקשים, והפעם עם כתב הרשאה "לתפוס, לפרוץ ולמכור מיטלטלין" ודרישה לתשלום החוב. במועד זה, מסר גובה המס לידי המבקשים אזהרה, כי אם הם לא ישלמו את החוב, יעוקלו המטלטלין והם יחויבו בהוצאות נוספות. פעולת גביה זו היא היחידה שבוצעה לאחר כניסת התקנות לתוקף, והחויב בגין הפעולה בוצע בהתאם לתקנות, ולמעשה, בסכום נמוך יותר מהסכום המרבי הקבוע בתקנות. באשר לחיובי ההצמדה והריבית, טענה המשיבה כי בנוגע לפעולת הגביה האחרונה (התראה לפני ביצוע מעוקלים), המבקשת לא חויבה כלל בהפרשי הצמדה וריבית. באשר לשאר החיובים, המבקשת נהנתה משיעור הצמדה וריבית נמוך יותר ממה שהייתה צריכה לשלם, שכן הסכומים היו מעודכנים ליום הוצאת הטופס, היינו יום 4.03.12 ולא ליום ביצוע הגביה, יום 4.07.12. זאת בנוסף להנחה בסך של 200 ₪ שניתנה לה, כאמור.

17. על כל זאת הוסיפה המשיבה כי התובענה הייצוגית אינה הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת במקרה זה, מאחר שאף אם נפל פגם כלשהו בגביה הפרטנית מהמבקשת, הרי שאין המדובר בפגם מערכתי, אלא בפגם נקודתי. גם יש לקחת בחשבון את אשמם התורם של סרבני התשלום - כמו במקרה זה בו המבקשים התעלמו מהודעת החיוב שניתנה להם באמבולנס, כמו גם מההודעות הרבות שנשלחו אליהם לאחר מכן - ובנסיבות אלה, יש צורך לברר ביחס לכל חבר וחבר בקבוצה, האם נפל פגם נקודתי בגביה הימנו ואת סוגיית אשמו התורם. המשיבה גם טענה לחוסר תום לב מצד המבקשים אשר נמנעו מפניה מוקדמת למשיבה, ושטחו את טענותיהם לראשונה בפני בית המשפט, כאשר הם מעדיפים את טובתם האישית על פני טובת חברי הקבוצה.

תגובת המבקשים

18. בתגובה לתשובת המשיבה דחו המבקשים את טענת המשיבה לקיומה של הודעת חדילה בכל הנוגע לתקופת הגביה הראשונה, היינו עד למועד כניסת התקנות לתוקף ביום 11.05.11.

המבקשים ציינו כי כפי שעולה מהתשובה עצמה, המשיבה עומדת על זכותה לגבות גם כיום, הוצאות גביה שלטענתה "התגבשו" לפני 11.05.11 בשיעור העולה על הקבוע בתקנות, והיא אינה חדלה מלגבותן.

19. באשר למועד התגבשות החוב טענו המבקשים כי החוב לא התגבש לפני מועד התקנת התקנות, שכן גם אם בוצעה פעולת הגביה לפני התקנות, הרי שלא נקבע מעולם מהו הסכום שהמשיבה רשאית לגבות בגינה, וממילא מעולם לא הייתה התחייבות של המבקשים לשלם את הוצאות הגביה ולמשיבה לא הייתה זכות שבדין לגבות את הסכומים שבהם העריכה את "התמורה" בגין הוצאות הגביה. מה גם שהמשיבה, בכוונת מכוון, נמנעה מליתן פירוט כלשהו לגבי הסכומים שהיא גובה בגין כל פעולה ופעולה שביצעה. הם הוסיפו כי מכיוון שגם בעת ביצוע פעולות הגביה לפני התקנת התקנות, היה על המשיבה לעמוד בתנאים שנקבעו בפקודה, היינו שהסכום הנדרש יהיה סביר ושהפעולה תהיה סבירה בנסיבות עניין, הרי ביחס לכל פעולת גביה שבוצעה על ידי המשיבה, היא הייתה צפויה להתמודד עם הטענה שהסכום שאותו היא דורשת אינו סביר או שהפעולה אינה הכרחית. כפועל יוצא מכך, לא התגבש כל חוב בגין ביצוע פעולות הגביה. המבקשים הטעימו כי עמדת המשיבה היא שאין מדובר בחוב ששיעורו צפוי להיקבע בעתיד, מאחר שמנקודת מבטם של משרדי הגביה, פעולתם הושלמה, ומגיע להם תשלום בגינה. מאחר שאין מחלוקת כי המשיבה אינה משלמת בפועל למשרדי הגביה, המסקנה היא כי בין המשיבה לבין משרדי הגביה ישנו הסכם לפיו תשלום ההוצאות מותנה בגביית הכספים מהלקוח. ומכלל הן שמענו לאו: ככל שהסכום אינו נגבה, הרי שהמשיבה אינה מחוייבת לשלמו וגובה המס אינו מקבל את התשלום בגין ההוצאה. ומכאן, כי אין מדובר בחוב שהתגבש אלא בטענה לקיומו של חוב, או לכל היותר בחוב מותנה, שכן במועד ביצוע הפעולה איש לא התחייב כלפי משרד הגביה.

20. המבקשים הוסיפו כי מתשובת המשיבה עולה כי היא מודה למעשה שהיא גבתה גם בגין פעולות שלא נזכרו ב"תקנות נתניהו", כמו אימות נתונים וחקירה לבדיקת יכולת כלכלית. בד בבד, המשיבה מציינת כי היא רואה ב"תקנות נתניהו" אמת מידה לסבירות גובה ההוצאות, ואם כך הדבר, הרי שבגין הפעולות שלא נזכרו בתקנות אלו, המשיבה לא הייתה רשאית לגבות דבר. למעשה גם לא היה צורך בנקיטת פעולות אלו, כמו גם במשלוח מכתבים מיותר, דוגמת משלוח מכתב התראה שני בחלוף 22 יום בלבד ממועד משלוח מכתב ההתראה הראשון, וכמו גם בביצוע פעולות עיקול בכנק חסרות כל ערך. מה גם ביצוע פעולות אלו בגינן הם חויבו גם לא הוכח. בנוסף, לפי "תקנות נתניהו" בניגוד לתקנות (החדשות), לא ניתן היה לגבות מע"מ בגין הפעולות, ואילו כל הסכומים הנזכרים בתשובת המשיבה, המבוססים כביכול על תקנות נתניהו, עולים על הסכומים הנקובים בה, שכן הם כוללים גם מע"מ.

21. כנגד טענת המשיבה בדבר אי פנייה מוקדמת אליה מצד המבקשים, ציינו המבקשים כי הם פנו למשיבה פעם אחר פעם לקבל פירוט ההוצאות שנגבו מהם, וכל שקיבלו היה תיאור כללי המערב פעולות שונות כאחד, וככל הנראה גם שגוי. בנסיבות אלו לא הייתה כל תועלת בפניה נוספת שלהם. ככל שהטענה היא שהיה עליהם לפנות למשיבה בדרישה להשבת הכספים, מדובר בטענה תמוהה, שכן שעה שהמשיבה טענה כי היא פועלת כדין לא היה טעם בפנייה שכזו.

דיון והכרעה

22. על מנת שבית המשפט יאפשר הגשת תובענה ייצוגית, על התובע להראות קיומה של עילת תביעה אישית המעוררת שאלות מהותיות, משפטיות או עובדתיות המשותפות לכל חברי הקבוצה בשמם הוא מבקש לתבוע (סעיף 4(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות). בירור עילת תביעתו של תובע במסגרת בקשה לאישור התובענה כייצוגית, הינו בבחינת "פרוזדור באמצעותו ניתן להיכנס לטרקלין" והיא אינה המסגרת לבירור התביעה עד תום (רע"א 4556/94 טצת נ' זילברשץ, פ"ד מט(5) 774, 787 (1996)). ברם, כפי שציין בית המשפט לא פעם, המעבר בפרוזדור זה, ראוי לו שיעשה בזהירות מרובה והרשות להיכנס ממנו אל הטרקלין תהא רק במקרים המתאימים העונים על כל התנאים הדרושים לכך (רע"א 6567/97 בזק – החברה הישראלית לתקשורת בע"מ נ' עיזבון גת, פ"ד נב(2) 713, 720 (1998)). פסק הדין האמור אמנם ניתן עובר לחקיקת החוק ועסק בתובענות ייצוגיות שנידונו לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, אך העיקרון נותר כשהיה גם לאחר חקיקת החוק (וראו גם רע"א 729/04 מדינת ישראל נ' קו מחשבה בע"מ (פורסם בנבו, 26.04.10)).

23. יתר על כן, גם אם עלה בידו של התובע לשכנע כי קיימת לו עילת תביעה אישית, עליו לעמוד בתנאים המפורטים בסעיף 8 לחוק, שרק בהתקיימם רשאי בית המשפט לאשר תובענה ייצוגית. התנאים הם: (1) הבקשה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה; (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין; (3) קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; (4) וקיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.

תחילה, אפוא, יש לעמוד על קיומה של עילת תביעה אישית של המבקשים כנגד המשיבה.

24. למעשה, אין מחלוקת כי אין מקום להחיל את התקנות על חובות שהתגבשו קודם כניסת התקנות לתוקף. חקיקה, ובכלל זה חקיקת משנה, המְשנה תוצאות משפטיות של מצבים שנסתיימו

או של פעולות או אירועים שנעשו או שהתרחשו לפני מועד כניסת חוק לתוקף היא חקיקה רטרואספקטיבית (ע"א 1613/91 ארביב נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(2) 756, 778 (1992)). משכך, החלת התקנות על חובות שהתגבשו עובר להתקנת התקנות משמעותה החלה רטרואספקטיבית שלהן, שאין לה מקום בהעדר אמירה מפורשת של המחוקק וכשהדבר אינו נלמד מהתחקות אחר תוכנו של החוק, יעדיו ומכלול הנסיבות הנלוות לו (ע"א 3145/99 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' חזן, פ"ד נו(3) 385 (2003)). המחלוקת היא, אפוא, אך בשאלה מהו מועד התגבשות החוב ובעניין זה לטענת המבקשים כי מועד התגבשות החוב הוא מועד הגבייה, אין כל בסיס. מועד התגבשות החוב, הוא מועד ביצוע פעולות האכיפה. העובדה כי הגבייה בפועל נעשית בשלב מאוחר יותר, אין בה לשנות מאומה בעניין זה. "חוב מתגבש, גם כאשר מועד סילוקו הוא עתידי, כאשר השירותים או הטובין (לפי העניין) תמורת אותו חוב כבר סופקו ללא עוררין. זהו חוב 'נקי', אם כי עדיין אינו בר-גבייה" (בג"ץ 334/85 גל נ' מנהל בתי המשפט, פ"ד מ(3) 729,735 (1986)). במקרה זה, בשונה מהעבודות בפסק הדין בעניין גל (שהמבקשים ביקשו לדמותו למקרה זה), מדובר בחוב שהתגבש מאחר שהסיבה לחיובו - הוצאת הוצאות לביצוע פעולת האכיפה, כבר הוצאו, ולא בחוב שטרם התגבש בשל היותו בלתי ודאי או מותנה כפי שהיה בעניין גל. גם העובדה שההסכם של המשיבה עם משרדי הגבייה הוא כזה הקובע את שכר הטרחה על בסיס הכספים שמשרדי הגבייה הצליחו להשיג, אין בה כדי לשנות את מועד התגבשות החוב. משרדי הגבייה אינם נושים במשיבה עם ביצוע הפעולות עד לקבלת שכר הטרחה, כפי שביקשו המבקשים לטעון. זאת, מהטעם הפשוט שההסכם בין המשיבה למשרדי הגבייה, קובע כי שכר הטרחה ישולם לפי "תוצאות" הגבייה, ומלבד שכר טרחה זה, המשיבה אינה חייבת דבר למשרד הגבייה. ברי, אפוא, כי החוב בגין פעולות אכיפה שנעשו מתגבש עם ביצוען ולא עם דרישתן או פריעתן. אכן, הסרבן אינו מגיע להסכמה עם הרשות על גובה ההוצאות, אך נהיר לחלוטין כי בכך – בניגוד לטענת המבקשים – אין כדי ללמד שהחוב לא התגבש. מה גם, שעם מתן השירות נמסרת למקבל השירות הודעה, כי במידה והוא לא ישלם את חובו עבור השירות, יינקטו כנגדו אמצעי אכיפה שהוא ישא בעלותם.

25. ואולם בכך לא נסתמו טענות המבקשים, שכן לשיטתם, גם אם התקנות אינן חלות על אמצעי גבייה שננקטו עובר לתחולת התקנות, עדיין המשיבה הייתה רשאית לגבות אך הוצאות סבירות כאמור בסעיף 12ט' לפקודה, הקובע כי סרבן יישא בהוצאות סבירות שהוצאו בנקיטת אמצעי אכיפה. עיקר ראייתם באשר לחוסר סבירות ההוצאות שנגבו היא מכך שבתקנות (שתוקנו כאמור ביום 11.05.11) נקבעו סכומים נמוכים מאלו שהמשיבה גבתה עובר להתקנת התקנות. ואולם, די נהיר כי קביעת תקרה לסכומי גבייה במועד מסוים אין בה כדי ללמד על חוסר סבירות של סכומי הגבייה שנגבו קודם לכן. לא פעם מבקש המחוקק, כמו גם מחוקק המשנה, להגביל גובהו של תשלום, אם בגין פעולה של הרשות, כמו גם של גוף עסקי פרטי, או גובהו של תשלום

למתן שירות או עלותו של מוצר, ובכך כשלעצמו אין כדי ללמד כי המחיר שנתבקש עבור אותה פעולה או בעד אותו שירות או מוצר חרג ממתחם הסבירות. את סבירות הסכום שנקבע יש לבחון לבדו, ולעניין זה בצדק נטען על ידי המשיבה כי לא הובאה כל ראיה שיש בה ללמד כי מדובר היה בסכומים בלתי סבירים. אדרבה, עיון בטבלה שהציגו המבקשים מלמד כי הפער בין הסכומים שנגבו על ידי המשיבה עובר להתקנת התקנות לבין הסכומים שנקבעו ב"תקנות נתניהו" הם זניחים ביותר. למשל, 47 נה למכתב דרישה ראשון ושני במקום 40 נה; 116 נה לעיקול ברישום במקום 100 נה, כשיש לזכור שתקנות נתניהו קבעו מחיר ללא מע"מ וגביית המשיבה כללה מע"מ. אכן, תקנות נתניהו לא חייבו את המשיבה אחר שהן לא אושרו בסופו של יום על ידי ועדת הכלכלה, ואולם למצער, יש בהן כדי לתת אינדקציה לסבירות ההוצאות.

26. ובאשר לטענה כי המשיבה גבתה עבור פעולות שהיא לא הייתה רשאית לגבות עבורן, כאימות נתונים וחקירה לבדיקת יכולת כלכלית. כאמור, בכך שהתקנות אינן מאפשרות גבייה על פעולות אלו, אין כשלעצמו ללמד כי לא ניתן היה לגבות עבור פעולות אלו בעבר, ויש לבחון את הסבירות שבנקיטת פעולות אלו באופן פרטני. בעניין זה, מבלי לקבוע מסמרות בדבר, לא ניתן לשלול את טענת המבקשים - כי נקיטה בפעולות אלו במקרה זה והשתת התשלום בגינן עליהם, או שמא גם במקרים אחרים באופן גורף כהצהרת המשיבה, אך בשל כך שבמקרים מסוימים המשיבה מתקשה בקבלת הפרטים ממקבלי שירותיה בעת מתן השירות ובשל כך שהיא מעוניינת להימנע מנקיטת פעולות שאינן אפקטיביות במקרים מסוימים - אינה עולה בקנה אחד עם הוראת [סעיף 12ט לפקודת המסים \(גבייה\)](#). סעיף זה קובע כאמור, כי תשלום יגבה רק עבור הוצאות בגין אמצעי אכיפה שנדרש באופן סביר בנסיבות העניין לשם גביית המס, ובבחינת אמצעי האכיפה שנקט יש להביא בחשבון, בין השאר, האם עלותם או פגיעתם בסרבן לא היתה במידה העולה על הנדרש לשם גביית המס. בעניין זה, אפוא, אפשר שעקרונית יש למבקשים עילת תביעה אישית טובה כנגד המשיבה, שיש בה גם לעורר שאלה מהותית משותפת לכלל חברי הקבוצה עליה הצביעו המבקשים.

27. ואולם חרף האמור, בכל הנוגע לעניין זה, קיימת הודעת חדילה של המשיבה. במה דברים אמורים? אכן, בכל הנוגע לגובה הסכומים שנגבו עבור פעולות אכיפה שבוצעו לפני התקנת התקנות (החדשות), צודקים המבקשים, כי מאחר שהמחלוקת היא בשאלת תחולת התקנות על פעולות שנקטו עובר להתקנתן ונגבו לאחריהן, אין לראות בעצם התקנת התקנות כמתן הודעת חדילה, ולו משום שהמשיבה טוענת לאי תחולת התקנות על המקרים שבמחלוקת. ברם, בכל הנוגע לגבייה עבור הפעולות האמורות (כאימות נתונים וחקירה לבדיקת יכולת כלכלית) קיימת הודעת חדילה בדמות התקנות שאינן מאפשרות יותר גבייה מעין זו. [סעיף 9\(ב\) לחוק תובענות ייצוגיות](#) נועד לאפשר לרשות לחדול מגביית תשלומים אשר נטען כי היא בלתי חוקית ואם חדלה

מכך, לכל המאוחר עד המועד הקובע הנקוב **בסעיף 9(א)** לחוק, אין היא חשופה עוד לתביעת השבה בגין גביה זו על דרך של תובענה ייצוגית. לפי ההלכה, חדילה שכזו שנעשתה בתוך המועד האמור, יש בה כדי לדחות בקשה להכרה בתביעה כתובענה ייצוגית, בין אם מדובר בהחלטה של הרשות בעצמה לחדול מן הגביה, ובין אם היא חדלה ממנה לפי הוראת חוק (**רע"א 6340/07 עיריית תל אביב נ' טיומקין** (פורסם בנבו, 13.02.11)). במקרה זה, עובר לתחולת התקנות, המשיבה גם הודיעה בפועל למשרדי הגביה שמיד לאחר כניסת התקנות לתוקף יש לפעול אך ורק בהתאם לתקנות אלו. לכן, גם אם קיימת למבקשים עילת תביעה אישית כנגד המשיבה בכל הנוגע לגביית ההוצאות בגין הפעולות הנזכרות (אימות נתונים וחקירה לבדיקת יכולת כלכלית), אין מקום לאישור התובענה בעניין זה כתובענה ייצוגית, אחר שהמשיבה חדלה מגבייה עבור פעולות אלו עובר להגשת הבקשה, בהתאם להוראת התקנות.

28. למעשה, אפוא, באשר ליתרת התביעה עילות התביעה של המבקשים המבוססות על אי-סבירות גובה ההוצאות שגבתה מהם המשיבה, לא נתמכו בראיות, ולו ברמה הנדרשת להוכחתן בשלב זה של אישור תובענה כתובענה ייצוגית, שהיא סיכוי סביר להכרעה לטובתם (ראו למשל: **ע"א 4333/11 סלומון נ' גורי יבוא והפצה בע"מ** (פורסם בנבו, 12.03.14); **ע"א 458/06 שטנדל נ' חברת בזק בינלאומי בע"מ** (פורסם בנבו, 6.05.09); **ת"צ (ת"א) 22541-02-11 בן דוד נ' חברת מי אביבים 2010 בע"מ** (פורסם בנבו, 24.01.12)). אדרבה, כאמור, על פניו נראה כי מדובר בגביית הוצאות בהיקפים סבירים.

29. ובאשר לטענות המבקשים בדבר חיובם בפעולות שלטענתם לא בוצעו, כמו למשל, טענתם כי מכתבים שנדרשו לשלם על משלוחם לא הגיעו אליהם, מדובר בטענות שאין כל יסוד לכך שמדובר בעניין החורג מהמסגרת של המקרה הפרטי של המבקשים. כך גם בנוגע לטענותיהם בדבר ביצוע פעולות שלא כדין במקרה זה. כמו למשל, טענתם בדבר ביצוע העיקול בביתם, כמו גם חיובם בגין עיקולי בנקים שלא כדין. במקרה זה יש למבקשים לכל היותר עילה תביעה אישית, שכן לא הובאה ולו ראשית ראייה לקיומן של תביעות אישיות אחרות זולת זו של המבקשים הספציפיים, ובנסיבות אלו לא מתעוררות שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה ואין מקום לאשרם כתובענה ייצוגית (ראו: **דנ"א 5712/01 ברזני נ' בזק - חברה ישראלית לתקשורת בע"מ** (פורסם בנבו, 11.08.03); **רע"א 3126/00 מדינת ישראל נ' א.ש.ת. ניהול פרויקטים וכוח אדם בע"מ**, פ"ד נז (3) 220 (2003)).

31. בכך, אפוא, די כדי לדחות את בקשת המבקשים. מעבר לצריך יצוין כי יש רגליים לסברה כי גם תנאים נוספים הנדרשים **בסעיף 8 לחוק תובענות ייצוגיות** לא מתקיימות במקרה זה. בהקשר זה יש לציין כי גם אם במקרה ספציפי זה יעלה בידי המבקשים להוכיח את טענתם כי הם לא

קיבלו את מכתבי הדרישה מהמשיבה והם אינם בגדר סרבני תשלום חרף הודעת התשלום שנמסרה להם באמבולנס, אין מחלוקת כי רוב חברי הקבוצה עליה מצביעים המבקשים הם סרבני תשלום. בנסיבות אלו יש בסיס לטענת המשיבה כי יש לבחון בכל מקרה ומקרה גם את מידת אשמו התורם של כל סרבן תשלום והשפעת אשם זה על אומדן הנזק הנטען, ולכן לא מתקיים התנאי כי תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת זו. כמו כן, לא ניתן להתעלם מטענות המשיבה בדבר אי פנייה מוקדמת של המבקשים אליה עובר להגשת הבקשה על ידם לבית המשפט, שעה שעיקר תביעתם צופה פני עתיד (ראו [ת"צ \(מרכז\) 36086-07-11](#) חרסט נ' ידיעות אינטרנט (פורסם בנבו, 19.09.12); [ת"צ \(נצ'\) 45963-02-13](#) סלאמה חסן נ' מועצה מקומית משהד (פורסם בנבו, 13.06.13); [ע"א 10262/05](#) אביב שירותים משפטיים נ' בנק הפועלים (פורסם בנבו, 11.12.08).

32. בשים לב לכל האמור, הבקשה נדחית. עם זאת, נוכח ייעול הדיון על ידי המבקשים, אשר ויתרו על חקירת המצהירים, הוצאות הבקשה ייפסקו במשורה, והמבקשים ישאו בהוצאות המשיבה בסך של 15,000 ₪.

ניתן היום, ט' ניסן תשע"ד, 09 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)